

Service af bilen ude hos kunden

Tillæg til APV

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Denne publikation er finansieret af BFA Industri, der er arbejdsmarkedets parter – i industrien – fælles forum for arbejdsmiljø. Indholdet er udtryk for parternes fælles holdning til emnet.

Dette er et generelt materiale. Der kan derfor være forhold i virksomheden, som gør at virksomheden bør tage kontakt til en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Dette materiale og alle andre aktuelle udgivelser fra BFA Industri kan fås ved henvendelse til organisationerne og downloades fra www.bfa-i.dk

Arbejdstilsynet har haft BFA-vejledningen til gennemsyn og finder, at det indhold, herunder tekst og billeder, der knytter sig til arbejdsmiljøforhold, opfylder de krav, der følger af arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdstilsynet har alene vurderet vejledningen, som den foreligger, og gør opmærksom på, at der kan være arbejdsmiljøproblemstillinger og -krav, der ikke er behandlet i vejledningen.

Arbejdstilsynet har gennemgået vejledningen i overensstemmelse med regler og praksis pr. december 2021.

bfa-i.dk

Layout og produktion: Prik · Illustration: Niels Poulsen · Tryk: JTO · Trykt på miljøvenligt papir
Oplag: 500 eksp. · januar 2022 · ISBN 978-87-93916-53-1

Indhold

4

Det gode arbejdsmiljø skal rykke med

4

Nye rammer – nye udfordringer

4

Samme regler overalt

4

På værkstedet eller hos kunden

5

Arbejdsmiljøudfordringer ude hos kunden

7

Tjekliste:

Skal opgaven udføres på værkstedet
eller ude hos kunden?

Viden, regler og gode råd

Vejledningen er målrettet værksteder, der tilbyder service og reparation af personbiler ude på kundens adresse. Den kan også bruges som inspiration i virksomheder, der har specialiseret sig i rudeskift, stenslag, hjulskift, udbedring af småskader på karrosseriet eller ude hos kunden.

Det gode arbejdsmiljø skal rykke med

Flere værksteder oplever, at kunderne ønsker at få repareret deres bil på privatadressen. Derfor skal I som værksted være opmærksom på, at det gode arbejdsmiljø skal rykke med ud til kundens adresse.

Nye rammer – nye udfordringer

Når det ikke er værkstedet, der danner rammen om service og reparationer på bilen, kan der opstå forskellige udfordringer i arbejdsmiljøet. Som værksted skal I tage de arbejdsmiljømæssige udfordringer alvorligt. Inddrag altid arbejdsmiljørepræsentant og arbejdsmiljøorganisation, når I skal vurdere arbejdsmiljøet.

APV og service ude hos kunden

I jeres APV skal I også forholde jer til arbejdsmiljøet, når arbejdsopgaverne foregår ude hos kunden. Registrer alle kendte problematikker og dem, der opstår undervejs, og skab derved et løbende overblik. Nogle udfordringer kan løses ved at tænke i anderledes løsninger ude hos kunden, mens andre kun kan løses ved, at I udfører opgaven på værkstedet.

Samme regler overalt

Uanset om arbejdet foregår på værkstedet eller ude hos kunden, gælder de samme arbejdsmiljøregler. Reglerne omhandler både arbejdets udførelse, anvendelse af tekniske hjælpemidler, manuel håndtering og kemi. Når jeres ansatte tager ud til kunden, er de desuden omfattet af reglerne om skiftende arbejdssteders indretning. De regler handler hovedsageligt om adgang til velfærdsfaciliteter som toilet, håndvask, omklædning, spiseplads m.m.

På værkstedet eller hos kunden

I skal vurdere, om den enkelte opgave kan udføres ude hos kunden, eller om den skal udføres på værkstedet. Det er de samme arbejdsmiljøemner, I skal vurdere, som når I laver jeres APV. Se også tjeklisten bagerst i vejledningen.

Når kunden booker service eller reparation, skal I spørge grundigt ind til arbejdsopgaven. I skal herefter kortlægge og vurdere arbejdsmiljøet for hver enkelt arbejdsopgave. Dernæst kan I vurdere, om arbejdsopgaven kan udføres hos kunden med egnede tekniske hjælpemidler, eller om den skal udføres på værkstedet.

Tag blandt andet stilling til:

- Arbejdsstillinger
- Tunge løft
- Kemiske stoffer og materialer
- Risiko for påkørsel
- Kulde og vejrlig
- Risiko for uheld

Til de arbejdsopgaver I vil udføre hos kunden, skal I sikre:

- Instruktion i de enkelte arbejdsopgaver
- Organisering af arbejdet
- Beredskabsplan i tilfælde af en ulykke
- De rette hjælpemidler, instruktioner og muligheder i forhold til arbejdsopgaven

Alle skal vurdere arbejdsmiljøet

Det er arbejdsgivers ansvar at planlægge og tilrettelægge arbejdet, så det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Ved arbejde på skiftende arbejdssteder kan der løbende opstå situationer, hvor det er vigtigt, at jeres ansatte er i stand til at foretage en risikovurdering af en opgave. Brug tjeklisten: "Skal opgaven udføres på værkstedet eller ude hos kunden?"

Instruktion og tilsyn

I har pligt til at føre tilsyn med både arbejdsopgaver og medarbejdere. Alle ansatte skal vide, hvordan de skal udføre arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, også ude hos kunden. Det er vigtigt, at de ved, hvem de skal kontakte, hvis opgaverne ændrer sig, eller forholdene ikke er som aftalt den pågældende dag.

Arbejds miljøudfordringer ude hos kunden

Her er eksempler på problematikker, der kan opstå ude hos kunden. Udfordringerne kan være forskellige afhængig af den konkrete bil og arbejdsopgave. Listen er ikke udtømmende. Brug den som inspiration.

Arbejde under bilen

Der findes p.t. ikke en godkendt mobil lift til at hæve bilen op i en højde, så mekanikeren kan stå oprejst

Vidste du ...

... at et hjul til en mindre bil ofte vejer mellem 15 og 30 kg.? Ved større biler kan vægten nå helt op på over 30 kg per hjul.

under bilen. Derfor skal I vurdere, hvilke arbejdsopgaver der kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt ude hos kunden.

Håndtering af hjul

I skal derfor vurdere, om mekanikeren kan udføre nedenstående arbejdsopgaver med egnede tekniske hjælpemidler:

- Hjulskift: Undgå arbejdsstillinger på knæ eller hug
- Afbalancering: Undgå tunge løft, når hjulene skal løftes op
- Undgå dårlige arbejdsstillinger ved skift af hjul som for eksempel foroverbøjet arbejde eller skævt vrid i ryggen

I skal vurdere, om mekanikeren kan udføre ovenstående arbejdsopgaver med egnede tekniske hjælpemidler eller om arbejdsopgaven skal udføres på værkstedet.

Rudeskift og reparation af stenslag

I forbindelse med løft af ruder skal I overveje, om der for eksempel kan monteres en talje på bilen, der kan løfte ruden med sugekop. Taljen kan også bruges til løft af andre tunge ting, der skal ind og ud af bilen.

Da rudelim indeholder isocyanater, skal jeres ansatte have bevis på, at de har gennemført den lovpligtige uddannelse. Desuden skal der sikres effektiv ventilation på stedet, og jeres ansatte skal være instrueret i sikker håndtering, opbevaring og bortskaffelse af kemi.

Kulde og vejrlig

Når arbejdsopgaverne skal udføres udendørs, skal I planlægge, hvilke arbejdsopgaver, der kan udføres i den aktuelle vejr-situation. Tag højde for:

- Eventuel frost og nedbør den pågældende dag. En del opgaver kræver, at jeres ansatte udfører præcisionsarbejde
- Risiko for glatføre i vinterhalvåret
- Belysning i vinterhalvåret
- Kulde og blæst i vinterhalvåret
- Mulighed for at arbejde i skygge i sommerhalvåret

Der skal være saltet og ryddet for eventuel sne i det område, hvor der skal udføres service eller reparation på bilen. Det er vigtigt, at det aftales med kunden, inden opgaven skal udføres.

Velfærdsforanstaltninger

De ansatte skal vide, hvor der er adgang til håndvask, toilet og omklædning under arbejdet. Der er ikke nødvendigvis adgang til kundens faciliteter.

Der findes simple løsninger til håndvask, der kan installeres i servicevognen, for eksempel en beholder med opvarmet vand.

Hvis der er spisepauser under arbejdet, skal der anvises en passende spiseplads. I nogle tilfælde er det i orden at spise i servicevognen. For at servicevognen kan benyttes som spiseplads, skal den dog være ren og ryddelig, og der skal være mulighed for at placere maden hygiejnisk, for eksempel på en flytbar bordplade. Hvis jeres ansatte medbringer mad og drikke i bilen, skal der være mulighed for at holde det koldt i for eksempel køleboks eller køleskab.

Hvis der skal udføres kontoropgaver i servicevognen, skal der indrettes passende arbejdsplads, for eksempel en bordplade der kan flyttes.

Ved uheld

Sker der et uheld ude hos en kunde, skal jeres ansatte vide, hvordan de skal forholde sig, og hvem de skal kontakte. Der skal være førstehjælpsudstyr i servicevognen.

El- og hybridbiler

Brug BFA Industris vejledning om arbejde på el- og hybridbiler, når I skal vurdere, hvilke opgaver der kan udføres hos kunden. Det er for eksempel påkrævet, at der er to personer med kendskab til arbejdet til stede, når der udføres arbejde på en el- og hybridbil under spænding.

Husk

De udekørende mekanikere er også omfattet af arbejdsmiljøorganisationen.

Risiko for påkørsel

I skal på forhånd afklare, om bilen kan serviceres på den pågældende matrikel, eller om den skal ind på værkstedet. Opgaverne skal planlægges efter de aktuelle forhold- og trafikforhold. Bilen skal helst serviceres i i en indkørsel eller andre steder fri for trafik. Hvis jeres ansatte undtagelsesvis skal udføre opgaver på en trafikeret vej, skal de forebygge risikoen for påkørsel ved at afmærke arbejdsområdet, og de skal bære egnet signalpåkledning.

Tjekliste:

Skal opgaven udføres på værkstedet eller ude hos kunden?

Brug denne tjekliste til at afklare, hvilke arbejdsopgaver der kan udføres hos kunden.

I kan vurdere opgaven ud fra følgende kriterier:

Fysiske forhold hos kunden:

- Er det muligt at udføre opgaven på lokationen? Er det på en offentlig, trafikeret vej eller i kundens indkørsel, opgaven skal løses?
- Er der risiko for påkørsel?
- Er der huller og ujævnheder, hvor arbejdet skal udføres?
- Er der plads til at udføre opgaven? Er der plads til for eksempel hjælpemidler eller hjul?
- Skal der udføres tunge løft?

Nødvendige tekniske hjælpemidler til opgaven:

- Kan opgaven udføres med de tekniske hjælpemidler, der er til rådighed i servicevognen?
Overvej:
 - Løft
 - Arbejdsstillinger
 - Værktøj
- Er der fysisk plads hos kunden til at bruge de nødvendige hjælpemidler?

Kemi:

- Kan der sikres effektiv ventilation ude hos kunden?
- Hvordan skal håndteringen af affaldsprodukter som for eksempel olie foregå?

Årstid:

- Er der risiko for at falde eller snuble pga. glatføre?
- Er der mulighed for at udføre opgaven i for eksempel kulde, regn eller blæst?
- Er der tilstrækkelig belysning?
- Er der mulighed for skygge i sommerhalvåret?

CO-industri
www.co-industri.dk
Tlf. 3363 8000

Dansk Industri
www.di.dk
Tlf. 3377 3377

Ledernes Hovedorganisation
www.lederne.dk
Tlf. 3283 3283

bfa-i.dk

